

Advokatfirmaet Dahl, Koch & Boll
Adv. Vibeke Asmin Hansen
Gravene 2
8800 Viborg

Vandområdet
J.nr. BLS-472-00058
Ref. bwi
Den 14. marts 2008

Klager vedr. Ribe Amts godkendelse efter vandløbsloven til EU/LIFE-projektet "Genopretning af Varde Å"

Skov- og Naturstyrelsen har den 11. april 2007 fra Varde Kommune modtaget Deres klage på vegne af Sig Fiskeri i ovennævnte sag.

By- og Landskabsstyrelsens afgørelse

By- og Landskabsstyrelsen, der i forbindelse med Miljøministeriets omstrukturering pr. 1. oktober 2007 har overtaget sagen fra Miljøministeriets departement, har gennemgået sagen og stadfæster hermed Ribe Amts vedtagelse af genopretningsprojektet for Varde Å af 27. marts 2007.

By- og Landskabsstyrelsens afgørelse er endelig og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 30, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1128 af 26. september 2007 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til By- og Landskabsstyrelsen og Miljøministeriets miljøcentre.

Redegørelse for sagen

Ribe Amt vedtog den 16. november 2006 projektforslag til genopretning af Varde Å efter vandløbsloven. Projektet omfatter å-strækningen fra Ansager Stemmeværk til afløbet fra Karlsgårde Sø, i alt ca. 16 km.

Genopretningen indebærer først og fremmest genskabelse af den vandføring, som åen havde indtil 1945, hvor udvidelsen af Karlsgårde Vandkraftværk medførte, at 90 % af vandet i åen blev ledet til Ansager Kanal. Ifølge projektet skal Ansager Kanal sløjfes og vandet fremover ledes gennem Varde Å. Dette betyder, at alt det vand, som i dag ledes til kanalen ved Ansager Stemmeværk og herfra til Karlsgårde Sø, i stedet skal ledes til Varde Å. Åen skal derfor udvides (graves bredere og dybere) og gensnos på bl.a. strækningen mellem Hessel Å og Nørholm. ("Gl. Varde Å" blev rettet ud og uddybet i 1950'erne, hvor over 35 sving blev afsnøret). I alt etableres 37 å-slyngninger på gensnoningsstrækningen.

Projektets formål

Projektets formål er at forbedre levevilkårene for især den udryddelsestruede og af EU højt prioriterede laksefisk Snæbel, som er truet af udryddelse. Tidligere var snæblen alm. og vidt udbredt i hele Vadehavsområdet, og gydede i de fleste af floderne og vandløbene fra Holland i syd til Skallingen i nord. Men i dag findes den kun i små bestande i den danske del af Vadehavet og i de vandløb, der udmunder heri, bl.a. Varde Å.

EU har sat snæblen på listen over de dyrearter, hvis bevaring kræver streng beskyttelse, og Danmark har bl.a. gennem EF's habitatdirektiv forpligtet sig til at bevare snæblen (EF-habitatområde nr. 77 og 78). Genopretningsprojektet for Varde Å, som indgår som ét af flere snæbelprojekter i sydvestjyske og sønderjyske vandløb, er et centralt element i Den Internationale Forvaltningsplan for Snæbel.

I Varde Å har opstemninger ved dambrug og opstemningen i forbindelse med Karlsgårde Vandkraftværk afskåret snæblen fra gydepladserne i dele af åen og dens tilløb. Projektets hovedelementer omfatter derfor nedlæggelse af en række stemmewærker, der ombygges til fiskepassable gydestryg, samt etablering af et antal gydepladser for laks og snæbel i den genoprettede del af åen.

Bl.a. er det planen at erstatte dambrugsstemmewærket ved Sig Fiskeri af et langt fiskepassabelt stryg, samt at etablere stryg sydvest henholdsvis øst for Nørholm Gods. Desuden retableres ved godset en gammel møllekanal, en del af en tidligere voldgrav som tilløb til Varde Å, og to snoninger, så åens fremtidige forløb på denne strækning bliver identisk med åens forløb før reguleringen i 1950'erne.

Samtidig med at forholdene for snæblen forbedres, vil vilkårene for en lang række andre dyr og planter, bl.a. laks, havlampret og flodlampret, også blive forbedrede. De er alle opført på Danmarks rødliste over akut truede dyrearter og på EU's liste, som kræver særlig beskyttelse. Men herudover vil projektet også forbedre forholdene for det øvrige plante- og dyreliv med naturlig tilknytning til Varde Å. Endelig tilsigter projektet at forbedre åens landskabelige værdier.

Godkendelsen af genopretningsprojektet

De hørings svar, som var indkommet i forbindelse med den offentlige fremlæggelse af projektet den 18. august 2006, indgik i amtsrådets behandling af projektet, der således er undergået en del mindre justeringer inden vedtagelsen.

Godkendelsen skete under forudsætning af, dels amtsrådets vedtagelse af Tillæg nr. 1 til Regionplan 2016, dels at projektet kunne opnå de fornødne dispensationer/tilladelser efter naturbeskyttelsesloven og miljøbeskyttelsesloven.

Ribe Amt, har efterfølgende meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 og 3, jf. § 3, stk. 1 og 2 samt § 16, stk. 1, samt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2. Endelig har Fredningsnævnet den 13. november 2006 meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens §

50 for så vidt angår fredede områder ved Nørholm, som påvirkes af projektet. Regionplantillægget blev vedtaget den 15. november 2006.

Projektgodkendelsen blev meddelt, iht. vandløbslovens §§ 17, 37, 37a og 47, på bl.a. følgende vilkår:

- at der ved Nørholm Gods i størst muligt omfang tilstræbes en vandfordeling mellem hoved- og biløb på 75/25 % i hovedløbets favør, idet aflejringer inden for hovedløbets gamle, faste brinker oprenses, og idet hoved- og biløb samlet gives dimensioner, der sikrer mod oversvømmelse ved Nørholm Gods,
- at projektet udføres i overensstemmelse med dels de i Tillæg nr. 1 til Regionplan 2016 med tilhørende VVM-redegørelse anførte forudsætninger,
- at Skov- og Naturstyrelsen afholder samtlige udgifter i forbindelse med projektets gennemførelse, herunder udgifter til erstatninger til lodsejere, der påføres tab ved projektets gennemførelse, jf. vandløbslovens §§ 23 og 37, stk. 4,
- at Skov- og Naturstyrelsen indgår aftaler med berørte lodsejere om økonomiske forhold, om arealerhvervelser og rådighedsindskrænkninger samt erstatning for disse, inden iværksættelse af anlægsarbejder. Der henvises i den forbindelse til vandløbslovens §§ 71-74 (ekspropriation og erstatning),
- at Skov- og Naturstyrelsen så tidligt som muligt og i god tid før iværksættelse af anlægsarbejder, fremsender en passende detaljeret tidsplan for arbejdets udførelse til Varde Kommune og berørte lodsejere.

Det anføres i godkendelsen, at de ændringer af Varde Å's skikkelse, som gennemføres med projektet, træder i stedet for de i regulativ af 1998 for Grindsted-Varde Å fastsatte dimensioner for projektstrækningen. Ændringerne vil senere, ved førstkommande regulativrevision, blive optaget i regulativet.

I godkendelsen gør amtet opmærksom på, at der ikke via lodsejeraftaler foreligger endelig afklaring af økonomiske forhold i forhold til de af projektet berørte lodsejere, og at Skov- og Naturstyrelsen i den forbindelse har oplyst, at den manglende endelige afklaring heraf ikke er til hinder for amtets godkendelse af projektet iht. vandløbsloven. Baggrunden er, at projektet finansieres af staten, hvorfor de fornødne økonomiske midler, herunder også til erstatninger, er til stede.

I forbindelse med amtets vedtagelse og godkendelse af projektet overdrog de tidl. Ølgod og Helle Kommuner vandløbsmyndigheden for det private vandløb Ansager Kanal til Ribe Amt. Siden er Varde Kommune, i forbindelse med kommunalreformen, pr. 1. januar 2007 indtrådt som vandløbsmyndighed iht. vandløbsloven.

Som følge af nedlæggelsen af Ribe Amt videreføres projektet med Skov- og Naturstyrelsen som projektansvarlig bygherre.

VVM-redegørelsen

Forslaget til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse, hvori bl.a. indgår en redegørelse for konsekvenserne af projektet og projektets forhold til gældende fredningsbestemmelser, samt forslag til reguleringsprojekt var blevet fremlagt for offentligheden i sommeren 2006. Ifølge VVM-redegørelsen vurderes, at projektet vil medføre en samlet forbedring af naturgrundlaget for det direkte berørte internationale naturbeskyttelsesområde (habitat-område nr. 77) og ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for andre internationale beskyttelsesområder.

Under henvisning hertil bemærkes:

At Ribe Amt, ved afvejning af de hensyn, der ligger til grund for afgørelsen, har prioriteret hensynet til opfyldelse af projektets hovedformål, sikring af gunstig bevaringsstatus for Snæbel, og at der i den forbindelse tillige er lagt vægt på hensyn til de arter og naturtyper inden for projektområdet, som skal beskyttes iht. EF-habitatdirektivet. Amtet har endvidere lagt vægt på hensyn til de berørte lodsejeres ønsker til projektets udformning, herunder til de dyrknings- og afvandingsmæssige forhold langs Varde Å.

Amtet finder, ud fra en samlet vurdering, at miljø- og naturmæssige tab i forbindelse med projektets gennemførelse mere end opvejes af væsentlige forbedringer for såvel højt prioriterede/sjældne som almindeligt forekommende arter og naturtyper i projektområdet. Dette gælder ikke mindst forbedringer af vandløbskvaliteten i Varde Å, som tillige vil give uhindret adgang for blandt andet Snæbel og Laks til store og vigtige gyde- og opvækstområder opstrøms for projektstrækningen.

Amtet finder endvidere, at projektet kan gennemføres uden væsentlige ændringer af dyrknings- og afvandingsmæssige forhold.

Redegørelse for klagen

Klage af 15. december 2006

Advokat Vibeke Asmin Hansen har på vegne af sin klient, Sig Fiskeri, den 15. december 2006 påklaget Ribe Amts godkendelse af genopretningsprojektet.

Klagen begrundes i uklarhed om, hvordan genopretningsprojektet vil påvirke de fremtidige muligheder for at drive dambruget samt spørgsmålet om erstatningsopgørelser i forbindelse med driftstab under projektets gennemførelse samt som følge af nedlæggelse af stemmeværket.

Specifikt mener klager, at amtets vurdering af Sig Fiskeris mulighed for at blive godkendt som et model 1-dambrug, vedr. opstemningsrettighedernes ekspropriationsbeskyttelse samt vurderingerne vedr. erstatningsopgørelserne skal indgå i selve afgørelsen. Det skal desuden tiltrædes, at fjernelsen af stemmeværket er et ekspropriationsretligt indgreb. Erstatningsopgørelsen, skal opgøres som anført i dambrugets bemærkninger af 12. oktober 2006 til projektet, og det skal gøres klart, at der ikke er taget stilling til, hvilke afvær-

geforanstaltninger, der er nødvendige. Det bør desuden nærmere præciseres, at man er indstillet på at godkende et model 1-dambrug. Endelig anføres, at der er usikkerhed omkring dambrugets vandindvindingstilladelse, og at de i genopretningsprojektet beskrevne foranstaltninger skal fungere efter hensigten og ændres, hvis dette evt. ikke er tilfældet.

Klager fremfører, at da amtsrådets vurderinger – skønt de på en række punkter medgiver Sig Fiskeris opfattelse - ikke indgår som en bestanddel af selve afgørelsen som ændringer og justeringer, nedlægges der påstand om:

- at sagen hjemvises til Ribe Amtsråd med henblik på, at amtsrådets vurderinger i sin helhed indgår i afgørelsen,
- at amtsrådets vurderinger i videre omfang konkretiseres,
- at Sig Fiskeris øvrige synspunkter kommer til at indgå i Skov- og Naturstyrelsens afgørelse.

Klagers udtalelse af 8. august 2007

Klager har efterfølgende, jf. adv. Vibeke Asmin Hansens brev den 8. august 2007 til Miljøministeriets departement, fremsendt følgende udtalelse til Skov- og Naturstyrelsens bemærkninger af 15. marts 2007:

Endelig vedtagelse af projektforslag af 16. august 2006 afventer meddelelse af miljøgodkendelse af Varde Kommune til Sig Fiskeri af et model 1-dambrug i henhold til ansøgning af maj 2007 med tilhørende vandindvindingstilladelse samt afklaring vedrørende varslet krav til afgitring. Endelig vedtagelse afventer ligeledes aftale mellem Sig Fiskeri og Skov- og Naturstyrelsen om erstatning for de som følge af genopretningsprojektet nødvendige indgreb i den bestående virksomhed.

Hvis Sig Fiskeri skal kunne tage stilling til projektet, er det en nødvendig forudsætning, at virksomheden har kendskab til grundlaget for gennemførelse af de ekspropriationsretlige indgreb. Skønt Sig Fiskeri i årevis forud for Ribe Amts vedtagelse af genopretningsprojektet har anmodet om klarhed i forhold til dambrugets fremtidige drift, dvs. spørgsmålene om miljøgodkendelse, vandindvindingstilladelse m.v., er denne klarhed aldrig etableret, og gentagne opfordringer til tilkendegivelse henstår stadig ubesvarede. Sig Fiskeri må vide, hvad dambruget skal indstille sig på for at kunne tage stilling til projektet.

Så længe der ikke er klarhed omkring indgrebenes omfang, og hvad de vil indebære for den fremtidige drift, kan der ikke forholdes til projektet. Virksomheden finder ikke, at man har sikkerhed for, at de lovede forhandlinger vil ske på et korrekt og fair grundlag.

Eksempelvis lægger amtet til grund, at et stryg erstatter stemmeværk. Men det er udokumenteret. Spørgsmålet bør objektivt vurderes, før der kan træffes endelig beslutning.

Stemmeværket holder et bestemt stemmehøjde/flodemål, mens vandhøjden i et stryg varierer efter vandmængden/afstrømningsmængden. Allerede dette gør, at dambruget ikke er sikret et vandindtag i flodemålshøjde, og i øvrigt er vandspejlet i projektet sænket i forhold til flodemålet på det nuværen-

de stemmeværk. Det vil sige at vandspejlshøjden er mindre end før, og således kan dammene ikke opnå vandhøjde og dermed produktionsvolumen som tidligere.

Det påtales endvidere, at skønt Skov- og Naturstyrelsen tidligere har angivet, at man forventer aftalerne indgået i 1. halvår 2007, så er der endnu ikke gjort tiltag hertil, og som det er nævnt, vil det ikke ske, før Varde Kommune har taget stilling til grundlaget for den videre drift. Klager mener, at dette dokumenterer, at grundlaget for indgrebet er ukendt.

Klager fremfører, at det fremgår af forarbejderne og efterfølgende fortolkninger til Miljø- og Naturbeskyttelsesloven, at også økonomiske og erhvervs-mæssige hensyn, og ikke kun hensynet til dyre- og plantelivet skal indgå i vurderingerne omkring projektets gennemførelse.

Omkring Sig Fiskeri drejer det sig om et levebrød skabt igennem generationer, hvis skæbne indtil videre er usikker. Inden der kan ske endelig afgørelse, skal der derfor skabes sikkerhed indenfor lovens rammer for virksomhedens fremtid.

Klagers supplerende bemærkninger af 17. januar 2008

Advokat Vibeke Asmin Hansen har den 17. jan. 2008 meddelt By- og Landskabsstyrelsen, at ovenstående bemærkninger står ved magt.

I bemærkningerne kommenteres, at der fortsat ikke foreligger nogen miljøgodkendelse, vandindvindingstilladelse, zonegodkendelse eller dispensation fra naturbeskyttelsesloven, hvorfor klager ikke har mulighed for at forholde sig til et naturgenopretningsprojekt og de konsekvenser, etableringen vil medføre for sin klient. Naturgenopretningsprojektet må nødvendigvis indeholde et tilstrækkeligt grundlag for stillingtagen, og stillingtagen er ikke muligt før projektet indeholder rammer for virksomhedens fremtidige drift.

Advokaten bemærker igen, at alle forudsætninger for en afklaring af situationen har været til stede før genopretningsprojektets vedtagelse af Ribe Amtsråd, idet der allerede i marts 2004 indledtes forhandlinger, og hvor Sig Fiskeri tilkendegav, at man ønskede et model 1 dambrug i henhold til dambrugsbekendtgørelsen. Advokaten påtaler, at Skov- og Naturstyrelsen, trods opfordring, ikke har ønsket at indlede forhandlinger omkring de forskellige uafklarede punkter før sagsbehandlingen vedr. den indgivne ansøgning om miljøgodkendelse og vandindvindingstilladelse er behandlet. Men man ser frem til mødet den 21. januar 2008 med Varde Kommune, hvor der forhåbentlig endelig kan etableres en realistisk handleplan.

Skov- og Naturstyrelsens bemærkninger

Distriktets bemærkninger af 15. marts 2007

Skov- og Naturstyrelsen, Oxbøl Statsskovdistrikt, har med brev 15. marts 2007 fremsendt bemærkninger til klagen fra Sig Fiskeri.

Generelle bemærkninger

Til klagen anfører distriktet, at de økonomiske forhold, som klagen er begrundet i, vil blive afklaret i forbindelse med de forestående forhandlinger med klager og øvrige, af projektet, berørte lodsejere om erstatning for midlertidige og varige tab og ulemper. Jævnfør afgørelsens vilkår, skal aftalerne herom være indgået før anlægsarbejderne kan påbegyndes.

Distriktet ikke finder grundlag for at følge klagers påstand om hjemvisning af sagen til fornyet behandling.

Amtet har i afgørelsen refereret til det vedtagne regionplantillæg og projekt, hvor vedtagelsen er sket under hensyn til indkomne bemærkninger m.v., som efterfølgende er blevet vurderet af Ribe Amt, jf. bilag 2 til henholdsvis regionplantillæg og amtets afgørelse. De ændringer, som de indkomne bemærkninger m.v. gav anledning til indgår sammen med det fremlagte projektforslag som grundlag for afgørelsen, og de blev efterfølgende optaget i Tillæg nr. 1 til Regionplan 2016, vedtaget af Ribe Amtsråd den 15. november 2006.

Distriktet finder på den baggrund ikke, at der kan være tvivl om, at amtsrådets vurderinger af indkomne bemærkninger har indgået som en del af baggrunden for afgørelsen. Tilsvarende finder distriktet, at Ribe Amts vurderinger i sin helhed indgår i amtets vandløbsafgørelse, idet de pågældende vurderinger fremgår af afgørelsens bilag 2, og det er distriktets opfattelse, at Ribe Amts vurderinger – med de heri indeholdte tilkendegivelser – er bindende for distriktet som bygherre fra den 1. januar 2007 (på samme måde som de pågældende vurderinger/tilkendegivelser ville have været bindende for Ribe Amt, såfremt kommunalreformen ikke var blevet gennemført).

Specifikt til *ekspropriationsspørgsmålet i forbindelse med fjernelsen af stemmeværket*, bemærker Skov- og Naturstyrelsen, at distriktet, jf. vandløbsloven, er enig i, at fjernelse eller ændring af opstemningsanlæg i forbindelse med vandløbsrestaurering/naturgenopretning kun kan ske mod erstatning af tab. I afgørelsens bilag 2, pkt. 11, har amtet lagt til grund, at det stryg, som efter projektet erstatter det nedbrudte stemmeværk, umiddelbart vurderes tilstrækkeligt som en afværgeforanstaltning til sikring af indtag af det vand, som dambruget er meddelt tilladelse til at indvinde, når projektet er gennemført.

Men såfremt denne afværgeforanstaltning efter nærmere undersøgelse ikke viser sig at være tilstrækkelig, vil Skov- og naturstyrelsen være indstillet på, efter forhandling med dambruget, at gennemføre de fornødne foranstaltninger.

Vedrørende *spørgsmålet om dambrugets mulige ombygning til et model 1-dambrug* og forudsætningerne herfor, henviser distriktet til Varde Kommune som ny myndighed pr. 1. januar 2007.

Vedrørende *spørgsmålet om vandindvindingsstilladelsen* bemærker distriktet, at Ribe Amts tilladelse blev kendt ugyldig pga. manglende VVM-screening, og at vandindvindingsagen derfor skal gå om. Men man er bekendt med, at Varde Kommune som ny vandindvindingsmyndighed efter den 1. januar 2007 har påbegyndt sagsbehandlingen.

Vedrørende *spørgsmålet om erstatningsopgørelsen*, hvor klager opfatter amtets vurdering som en ændring af projektforslaget, henviser distriktet til, at Skov- og Naturstyrelsen, jf. afgørelsens vilkår, vil optage forhandling med Sig Fiskeri med henblik på aftale om erstatninger m.v., og her vil amtets vurderinger, nævnt i afgørelsens bilag 2, indgå i forhandlingerne. Som nævnt skal Skov- og Naturstyrelsen afholde alle udgifter ved projektets gennemførelse, herunder til erstatninger, og at iværksættelse af anlægsarbejder forudsætter, at styrelsen forinden har indgået aftaler med de berørte lodsejere om økonomiske forhold, arealerhvervelser og rådighedsindskrænkninger samt erstatninger for disse. Men distriktet er enig med Ribe Amt i, at erstatningsspørgsmålet først kan afgøres endeligt, når vandindvindingstilladelsen til dambruget foreligger.

Spørgsmålet om yderligere afværgeforanstaltninger - ud over de, der er nævnt i genopretningsprojektets – vil indgå i forhandlingerne med virksomheden. Såfremt der ikke kan opnås enighed om erstatning, indbringes spørgsmål herom til taksationsmyndighederne, jf. vandløbslovens bestemmelser.

På den baggrund finder distriktet, at klager gennem afgørelsen har sikkerhed for, at anlægsarbejde ved Sig Fiskeri ikke iværksættes, før der mellem bygherre og klager er indgået aftale om erstatninger m.v. Derfor har klager efter distriktets opfattelse ikke grundlag for at påstå amtets afgørelse efter vandløbsloven hjemvist.

Sammenfattende bemærkninger

Sammenfattende finder Oxbøl Statsskovdistrikt således, at Ribe Amts afgørelse af 16. november 2006 efter vandløbsloven er truffet på grundlag af de af amtsrådets vedtagne projektændringer og under hensyn til indkomne høringssvar. De pågældende høringssvar og Ribe Amts vurderinger af samme er, jf. afgørelsens bilag 2, en integreret del af amtets vandløbslovsafgørelse.

Distriktet finder, at vandløbslovens bestemmelser og Ribe Amts afgørelse giver klager sikkerhed for erstatning for tab som direkte følger af genopretningsprojektets gennemførelse i det omfang de i projektet indarbejdede afværgeforanstaltninger findes utilstrækkelige. Erstatningsspørgsmålet samt spørgsmålet om eventuelle yderligere eller ændrede afværgeforanstaltninger vil således indgå i forestående forhandlinger mellem Oxbøl Statsskovdistrikt som bygherre og Sig Fiskeri som lodsejer. Såfremt der ikke kan opnås enighed mellem parterne inddrages vandløbsmyndigheden, Varde Kommune, og eventuelt taksationsmyndighederne, jf. vandløbslovens regler. Distriktet er opmærksom på, at påbegyndelse af erstatningsforhandlinger med Sig Fiskeri forudsætter afklaring vedr. dambrugets vandindvindingstilladelse samt indretnings- og driftsmæssige forhold, herunder afgitring af tilløb og afløb.

Distriktets bemærkninger af 7. februar 2008

Skov- og Naturstyrelsen, Blåvandshuk (tidligere Oxbøl Statsskovdistrikt) har den 7. februar 2008 fremsendt følgende kommentarer til klagers udtalelse af 8. august 2007:

Generelt skal bemærkes, at styrelsen i det hele fastholder de i styrelsens brev af 15. marts 2007 anførte bemærkninger.

Endvidere bemærkes, at Skov- og Naturstyrelsen naturligvis agter at iagttage og følge de vilkår og forudsætninger for genopretningsprojektets godkendelse og gennemførelse, som Ribe Amt har fastsat i Ribe Amts afgørelse af 16. nov. 2006, herunder:

- At Skov- og Naturstyrelsen dækker de tab, som projektet påfører berørte lodsejere,
- At ingen anlægsarbejder igangsættes før Skov- og Naturstyrelsen har indgået aftaler med samtlige lodsejere, herunder Sig Fiskeri, om erstatninger for arealafgivelser, rådigheds indskrænkninger og andre tab,
- At Skov- og Naturstyrelsen udfører de afværgeforanstaltninger ved Sig Fiskeri, herunder stryg i stedet for det eksisterende stemmeverk, som indgår i det vedtagne projekt (jf. også Ribe Amts brev af 9. okt. 2006 til dambruget),
- At Skov- og Naturstyrelsen (jf. bilag 2 til Ribe Amts afgørelse af 16. november 2006, afsnit 11, ad 2), i tilknytning til foranstående er indstillet på, efter forhandling med dambruget, at gennemføre de fornødne foranstaltninger, såfremt vandstandsforholdene opstrøms stryget viser sig utilstrækkelige til at sikre dambrugets vandforsyning fra åen ifølge ansøgt miljøgodkendelse og vandindvindingstilladelse.

Endvidere bemærkes, at erstatningsforhandlinger med Sig Fiskeri vedrørende genopretningsprojektet vil blive indledt, når By- og Landskabsstyrelsen har truffet afgørelse i nærværende klagesag og når Varde Kommune har behandlet dambrugets ansøgning om miljøgodkendelse og vandindvindingstilladelse. Skov- og Naturstyrelsen finder, at forhandlingerne herved sker på et korrekt og fair grundlag.

På den baggrund finder Skov- og Naturstyrelsen ikke grundlag for at følge klagers påstand om hjemvisning af Ribe Amts projektgodkendelse af 16. november 2006 efter vandløbsloven til fornyet behandling.

Styrelsen skal afslutningsvis bemærke, at der i 2007 – på grundlag af det af Ribe Amt vedtagne/godkendte genopretningsprojekt – er udarbejdet detaljeret aftalegrundlag for hver enkelt af de berørte lodsejere, og at der efterfølgende på dette grundlag er indgået konkrete aftaler med 53 lodsejere om afgivelse (og evt. bytning) af jord, samt erstatning herfor. Løbende positive forhandlinger pågår endvidere med yderligere 5 lodsejere.

For så vidt angår de to lodsejere, som har påklaget Ribe Amts afgørelser vedr. projektet, har styrelsen ved tilrettelæggelsen af aftaleforhandlingerne fundet det mest hensigtsmæssigt at afvente klagemyndighedernes afgørelser, før der indledes forhandlinger med de pågældende lodsejere.

Varde Kommunes bemærkninger

Varde Kommune bemærker i brev af 27. marts 2007, at kommunen som vandløbsmyndighed ikke har kommentarer til den indsendte klage, idet konsekvenser for såvel vandførings- og vandstandsforhold som spørgsmål om økonomi og erstatninger belyses i VVM-redegørelsen, projektbeskrivelsen og afgørelsen efter vandløbsloven.

./.

Kommunen har efterfølgende fremsendt følgende bemærkninger til klagers udtalelse af 15. marts 2007 og 17. januar 2008:

Varde Kommune er uforstående overfor påstanden om sammenhæng mellem naturgenopretningsprojektet og virksomheden Sig Fiskeris miljøforhold – Sig Fiskeri skal for at fungere efter gældende lovgivning miljøgodkendes uanset om et restaureringsprojekt i Varde Å gennemføres eller ej.

Forskellen mht. miljøgodkendelse for virksomheden mellem den nuværende situation og den fremtidige situation er:

- snæbelprojektet betaler for nedlæggelsen af et stemmeværk, som efter Varde Kommunes vurdering ikke vil kunne opnå miljøgodkendelse, virksomhedens størrelse og placering taget i betragtning,
- snæbelprojektet skaffer mere vand i åen, og giver dermed virksomheden mulighed for at opnå en større produktion end i den nuværende situation, da der kommer mere vand at fortynde giftstoffer, medicinrester mm. fra produktionen i, og giver vandløbet en forøget robusthed mht. forurening med organisk stof fra dambruget.

Varde Kommune vil i forbindelse med advokat Vibeke Asmin Hansens kommentarer vedr. miljøgodkendelsen kort ridse op, hvad status er dags dato.

Opsummering

Varde Kommune beklager naturligvis den ekstra tid, der som følge af kommunalreformen er medgået til sagsbehandling af ansøgningen om miljøgodkendelse af virksomheden.

Projektet omkring restaurering af Varde Å har efter Varde Kommunes opfattelse ingen indflydelse på ovenstående forhold. Virksomheden skal uanset restaureringsprojekt forholde sig til ovenstående, da virksomheden er omfattet af listevirksomhedsbekendtgørelsen, og kun kan fungere lovligt, hvis den med sine aktiviteter, placering mv. kan opnå miljøgodkendelse, zonetiladelse, vandindvindingstilladelse osv.

By- og Landskabsstyrelsens bemærkninger

By- og Landskabsstyrelsen skal bemærke, at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter vandløbsloven, jf. lovens § 1, stk. 2, skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som

fastsættes i henhold til anden lovgivning, herunder planloven og international miljølovgivning.

Danmark har gennem EF's habitatdirektiv forpligtet sig til at bevare snæbelen, og genopretningsprojektet for Varde Å, som indgår som ét af flere snæbelprojekter i sydvest- og sønderjyske vandløb, er et centralt element i Den Internationale Forvaltningsplan for Snæbel. Ud over at forbedre forholdene for snæblen, vil vilkårene for en lang række andre dyr og planter, bl.a. laks, hav- og flodlampret, også blive forbedrede. De er alle opført på Danmarks rødliste over akut truede dyrearter og på EU's liste, som kræver særlig beskyttelse.

By- og Landskabsstyrelsen skal bemærke, at projektet i forhold til vandløbsloven er udarbejdet i overensstemmelse med proceduren herfor, som angivet i bek. nr. 1436 af 11. december 2007 om vandløbsregulering og –restaurering mv.

By- og Landskabsstyrelsen bemærker endvidere, at klager, jvf. vandløbslovens § 23, er sikret erstatning for evt. dokumenterede tab som følge af restaureringsprojektet.

Afslutningsvis skal By- og Landskabsstyrelsen bemærke, at Varde Kommune har redegjort for at naturgenopretningsprojektet ikke har nogen indflydelse på Sig Fiskeri's fremtidige miljøgodkendelse, da denne vil blive meddelt iht. anden lovgivning.

På den baggrund finder By- og Landskabsstyrelsen ikke grundlag for at anfægte de vurderinger, der har ligget til grund for Ribe Amts afgørelse af 16. november 2006 vedr. genopretning af Varde Å. Afgørelsen stadfæstes derfor.

Det tilføjes, at spørgsmålet om evt. erstatning kan indbringes for en taksationskommission, hvis der ikke kan opnås forlig mellem Deres klient og Skov- og Naturstyrelsen herom.

Med venlig hilsen

Birgitte Clemmesen With

Kopi til orientering sendt til:

-Varde Kommune pr. E-post

-Skov- og Naturstyrelsen, Vadehavet/Blåvandshuk pr. E-post

